

עת"א 1856/12/17 - אבנר קופל, נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 1856-12-17 קופל(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני
העותר
נגד
המשיבים

כבוד השופט יוסף בן-חמו
אבנר קופל,

1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסיר המבקש לאשר לו יציאה לחופשה חריגה של מס' שעות כדי להתייצב לדיון בערעור פלילי שהגיש לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

נימוקי העתירה

העותר המרצה עונש מאסר של 36 חודשים שנגזרו עליו בבית משפט השלום, הגיש ערעור על פסק הדין לבית המשפט המחוזי, הדיון בערעור נקבע ליום 24/12/17.

- העותר בחר שלא לבקש עיכוב ביצוע עד הדיון בערעור, אלא לנהל את ערעורו מתוך הכלא, תוך לקיחת אחריות על מעשיו. העותר החל בריצוי עונש המאסר ביום 4/7/17, עדיין אינו עומד בתנאי הסף לצאת לחופשה "רגילה".
- התנהגותו של העותר עד כה הינה תקינה והוא נוטל חלק בקבוצות טיפוליות.
- בתשובה לפניית העותר לאפשר לו יציאה חריגה למס' שעות, נמסר לו כי בקשתו נדחתה וכי אין כל מניעה רפואית/מודיעינית או אחרת לכך שהעותר יצא כמו כל אסיר, בליווי של יחידת נחשון, לדיון בערעור.
- העותר טוען כי חל לגביו התנאי המפורט בסעיף לח' יא' ל"פקנ"צ החופשות", המאפשר יציאה לחופשה "לצורך התייצבות במשפט אזרחי למתן עדות או לדיון אליו זומן".
- העותר טוען כי יש לפרש את ההגדרה "בית משפט אזרחי" באופן רחב, דהיינו כל הערכאות המשפטיות שאינן ערכאות ייחודיות כגון בית דין רבני ובית דין שרעי, גם אם הדיון בערכאה המשפטית - במקרה זה בית המשפט המחוזי, הוא דיון פלילי ולא אזרחי.
- במקרה הפרטני של העותר, אין כל חשש שלא יחזור מהחופשה החריגה וימשיך בריצוי עונש המאסר.
- חוויית הנסיעה בפוסטה הינה קשה ומייגעת. תנאי השהייה במעצר ובנסיעה הינם קשים ביותר וגורמים סבל רב.

- העותר מפנה לדוח הסניגוריה הציבורית משנת 2016, המפרט תלונות בנוגע לתנאי ההובלה של הכלואים, הסבל הרב, ההמתנות הממושכות, הצפיפות וההכבדה.
- העותר סובל מבעיות רפואיות, לחץ דם גבוה, זקוק לתרופות ונמצא במעקב.
- העותר הינו אסיר פלילי, מרצה עונש מאסר על עבירות כלכליות, רישום כוזב, שימוש במרמה או בתחבולה, קבלת דבר במרמה, זיוף.

כתב התשובה

- חופשה, ובכלל זה חופשה חריגה, איננה זכות מוקנית, אלא טובת הנאה המוענקה לאסיר ונתונה לשיקול דעת הגורם המנהלי.
- נקודת המוצא היא שהיציאה של אסיר מבית הסוהר, מתבצעת באמצעות סוהרים ויחידת הליווי - נחשון, למעט יציאה לחופשה הניתנת לאסיר בהתאם להוראות "פקנ"צ החופשות".
- המשיבה מוציאה בליווי אסירים לדיונים פליליים המתקיימים בעניינם כדבר שבשגרה ומדי יום.
- הנימוקים שהעלה העותר אינם מהווים הצדקה להחריגו לעומת יתר האסירים.
- הפרשנות אותה מבקש העותר ליתן להגדרת "בית משפט אזרחי" הינה מוטעית ואינה מתיישבת עם הרציונל העומד בבסיס הסעת אסירים.
- קבלת הפרשנות המוצעת על ידי העותר משמעותה הגורפת היא מתן חופשה חריגה לכל אסיר, לכל דיון פלילי המתנהל בעניינו.

דין

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, אני סבור כי דין העתירה להידחות.

הפרשנות המוצעת על ידי העותר, לפיה כל יציאה לדיון פלילי בעניינו של אסיר מצדיקה מתן חופשה חריגה, גם למי שאינו זכאי ליציאה לחופשה רגילה, אינה מתקבלת על הדעת. הדבר יגרום לחוסר יכולת מוחלט של שלטונות שב"ס למלא את תפקידם, להחזיק במשמורת/במאסר את מי שבית המשפט קבע בהחלטה שיפוטית כי עליו לרצות עונש מאסר או להיות מוחזק במעצר.

יציאה לדיון פלילי בבית המשפט איננה עונה על התנאי המפורט בסעיף יא, סעיף לח' 2 "פקנ"צ החופשות".

בדיון טענה ב"כ העותר כי עתירה בעניין תנאי ההסעה של אסירים לדיונים בבית המשפט, תלויה ועומדת להכרעה בבית המשפט העליון. דווקא עובדה זו של קיומו של דיון בערכאה גבוה באותו סוג של טענות, הינה נימוק המצדיק שבית המשפט המחוזי ימשוך את ידו מלדון בעניין כללי וגורף זה התלוי ועומד לדיון בבית המשפט העליון.

הנושא הוא נושא מובהק של מדיניות כללית של שב"ס שהמקום לבחון את סבירותו האובייקטיבית הינו בג"צ. ראה, למשל, בג"צ 4634/04 **רופאים לזכויות אדם נ' השר לביטחון פנים**, מיום 18/2/08, שדן בחובות בית הסוהר לאפשר לאסיר ללון על מיטה ומזון, בג"צ 1482/08 **עדאללה נ' שב"ס**, שדן בעתירה שעניינה מדוע לא ישופרו תנאי ההסעות לאסירים ולעצורים, שם נדונה עתירה בה התבקש בית המשפט לחייב את המשיבים לבוא וליתן טעם מדוע לא לשפר את תנאי הסעתם של האסירים בניידות, בכך שיקוצר זמן שהיית האסירים בניידות ההסעה, יסופקו ניידות מיוחדות לאסירים חולים, יתאפשר לאסירים להתפנות במהלך הסעתם, לספק לאסירים ארוחה יומית מסודרת במהלך הנסיעות ויוגדל מספרן של ניידות ההסעה של האסירים.

גם ביציאה לצורך דיון אזרחי-נימוק העונה על התנאי שבפקודת החופשות, ההטבה נתונה לשיקול דעת הרשות המנהלית ובית המשפט לא ימהר להתערב בה ולהפעיל את שיקול דעתו במקום שיקול הדעת הנתון לגורם המנהלי

בעת"א 21973/11/17 נדחתה עתירה של אסיר שביקש לצאת לחופשה חריגה לצורך דיון בעניין אזרחי - תביעות קטנות. כב' הנשיא טל קבע בהחלטתו "**אינני מתעלם מהוראות הפקנ"צ, שהיא הוראת סמכות ולא חובה והחלופה המוצעת על ידי המשיב, דהיינו הבאת העותר בתביעה קטנה לבית המשפט לתביעות קטנות בנתניה, היא סבירה ומוצדקת בעיני, במיוחד כאשר העותר אינו יוצא לחופשות**".

בעת"א 37307-12-16 אחרק נ. שב"ס דחה בית המשפט עתירה נגד ההחלטה המנהלית שלא לאשר חופשה חריגה לצורך דיון בבימ"ש למשפחה, בקובעו:

"העותר מבאר רגישות מיוחדת שתיווצר במהלך הדיון ככל שיופיע אליו בליווי שב"ס ... חזקה שבית המשפט יחליט בדבר ממצאי מהימנות שלא על פי פרמטרים הקשורים במאסרו של העותר... ידועים מקרים רבים בהם מגיעים אסירים לבית המשפט בין כבעלי דין ובין כעדים וזאת בליווי שב"ס. לא התרשמתי כי ראוי להחריג את ענינו של העותר מענינם"

לא מצאתי מקום להתערב בהחלטה המנהלית שדחתה את בקשתו של העותר לחופשה חריגה לצורך דיון פלילי הקבוע לו ולביאו לדיון בליווי יחידת נחשון

העתירה נדחת.

ניתנה היום, ב' טבת תשע"ח, 20 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.